

[Christophersen.]

grund, at det var regeringen ikke engang i stand til at indvi os i.

Så var der en række forslag til forsikringsafgifter. Der var et forslag om højere stempelafgifter. Der var forslag om, at erhvervene skulle belastes af forskellige energiafgifter. Det er klart, at det udgangspunkt lå meget langt fra, hvad venstre havde forestillet sig. Vi har hele tiden haft den opfattelse, at det var rigtigt at gennemføre en finanspolitisk stramning. Dér har vi været enige med regeringen. Det var vi allerede, da vi i foråret lavede en aftale med socialdemokratiet og en række andre partier om optagelse af et indenlandsk statslån, men vi var lige så indstillet på, at en sådan stramning ikke måtte belaste erhvervslivet og ikke måtte forringe folks interesse i at øge deres indkomst ved en arbejdsindsats eller i at spare op og investere.

Derfor fandt vi, at regeringens form for stramning var højst utilfredsstillende, og det resultat, der er kommet ud af forhandlingerne, viser også klart, at de synspunkter, vi gjorde os til talsmand for, i meget høj grad er kommet til at præge resultatet, først og fremmest fordi en række andre partier havde akkurat samme opfattelse som vi. Derfor er der på finansieringssiden sket nogle aldeles afgørende ændringer i forhold til det, der var regeringens udgangspunkt. Der er tilbage blevet de traditionelle giftskatter, de næsten traditionelle afgiftsforhøjelser på biler, der er blevet en mindre forhøjelse af benzinafgiften, men de store fantasifulde forslag fra regeringens side, nydannelserne eller hvad man nu skal kalde dem, er skiftet ud, og i stedet har vi fået, hvad vi mener var rigtigt, en beskatning af det private forbrug i dets traditionelle form.

Det betyder, hvis vi skal gøre op, hvad der er sket, siden forhandlingerne begyndte, at derovre på det erhvervspolitiske felt er sket en forbedring af beskæftigelsespolitikken vel med 700-800 mill. kr. om året i hvert af de næste 3 år. Det er altså i den størrelsesorden, vi nu har fået forbedret bistanden til virksomhederne, forbedringen af deres konkurrenceevne og investeringssevne. Ovre på afgiftssiden er der sket en aflastning af de byrder, som det var regeringens hensigt at pålægge erhvervslivet i form af højere skatter og afgifter. En aflastning vel på 300-400 mill. kr. om året plus hvad der så ville være kommet til af merbe-

lastning, hvis man havde gennemført forslaget om en værdistigningsafgift.

Derfor har resultaterne, hvis vi skal vurdere dem rent økonomisk, i hvert fald haft det gode ved sig, at de har givet en, tror jeg, bedre virkning på beskæftigelsesområdet, har givet erhvervslivet bedre konkurrencemuligheder, det er blevet et mere investeringsvenligt resultat end det, der oprindeligt var lagt op til, og et mindre erhvervsbelastende eller omkostningsbelastende resultat. Jeg tror også, det giver bedre beskæftigelse, specielt i de erhverv, der er valutaskabende, landbrug og industri, og det kan vi selvfølgelig også kun være tilfredse med.

Det varede selvfølgelig et stykke tid, inden man nåede så langt under forhandlingerne, det er der ikke noget mærkeligt i. Der er partier inde i disse aftaler, som har vidt forskellige opfattelser af, hvordan man bedst når målene, men vi nåede frem til et kompromis, som vi finder er tilfredsstillende, i betragtning af hvad der var udgangspunktet. Når vi nåede det, var det først og fremmest, fordi 3 partier skabte en politisk situation, hvor regeringen måtte se i øjnene, at valget stod mellem et virkeligt kompromis eller en voksende politisk usikkerhed. Det synes jeg godt jeg vil nævne ved denne lejlighed.

Jeg vil også godt ved denne lejlighed nævne, at efter vores opfattelse har kristeligt folkeparti, selv om det ikke er med i forliget, et medansvar for det resultat, der er nået, og det vil jeg gerne i dag på venstres vegne udtrykke min anerkendelse af, idet jeg samtidig beklager, at regeringen ikke har villet tage denne politiske realitet til efterretning. Vi havde meget gerne set, at flere partier end de 4 havde været inddraget i de forligsmæssige forhandlinger, og er i og for sig uforstående over for, hvorfor dette ikke skete. Det er op til regeringen at tilrettelægge sådanne forhandlinger; vi kan blot beklage, at det ikke forløb sådan.

Men hvor fører disse aftaler os så hen? Det er rigtigt, som den socialdemokratiske ordfører, hr. Auken, sagde det i sit indlæg, at aftalerne ikke binder partierne på den måde, som man har kendt til det fra tidligere forlig. Der er ikke tinglyst nogen servitutter på ejendommen, der er ikke nogen hensigtserklæringer, der er ikke nogen klausuler af den ene eller den anden art. Det er rigtigt, at der er den